

Franckesche Stiftungen zu Halle

Providentia Dei O řzenj a opatrowánj Božském

L'Espine, Jean

Praha, 1603

O Rřzenj a Opatrowání ní Božském zpravugjcým

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228996](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228996)

**O Křizžení a Opatrowá
ní Božském zprawugichym
wšecky věcy na světě, pros
ti ruhačům a Epiturům
bezbožným.**

Ně nemám s wámi aniž kdychey mjet
O bezbožných nemadři činit /
Kterž když se w zlém řijte,
Že Boha není, prawíte:
A že se wšeccko bez řádu gístého
Sem y tam mēte, nemagie žádného.
Kdoby ge mādře zprawował /
A w gístých mezích zdržował.
Nedáte se od bludu swého swēsti /
A na prawau cestu wjry nawēsti:
Naučení nepřigimáte /
Mluw wám co mluw, nic nedbáte.
Neslusiť ptám swátosti podáwati /
A drahých perel před swině metati:
Nedbagiť ony na zlato /
Neb gest gum milejší bláto:
Zdaž prospíwá swětlost slunce slepému?
Aneb zwuk harffy přelíbě hluchému?
Tak y wám bláznům mluweni
O Bohu nic platné není

Et

Alc

Ute ti kcerěz w dachich swých bobatě ;
Dšwitił prawau maudrosti Duch swatě
Znaqi Pána Boha swěho /
A diwi se slawě geho :
Kteráz se při správě swěta spatřuge /
Jat on wšecky wěcn w řádu idřuge /
Abn wšě w swých mezich stálo /
A z nich newystupowalo.
Wozdrži náte! tedn k nebi swých očí /
A patřte, idati sem y tam se točí
Slunce? zdaž běhu gistěho
Nemá sobě žřizněho?
Sleřte ať diwná gest w tom Božsradu /
Že w aistém mstě k večeru zaradá /
W gistém mstě ráno wzecházž /
A aťž tmy hustě rozrážž
Hned nám s sebau den aasny přiweguge /
A gea od nocn temné oddělugе :
Když wat běh swůg dofenává ,
Proměny roku nám dáwá.
Dnoť zablňwá swau moč zemi /
A oblitwuge s aurodami wšemi :
W nám lidem wsluhuge /
Eať aatě ge sám Bůh spravuge.
Měšce tatě ač gest běhu rychlého ,
K tomu swāsobu welmi nestálého ,
A wšak w té své proměnnosti
Užjdi se Božšťau maudrosti :
A oswičuge

A osvěcuge svěť nočního času /
 Dora od slunce mŕŕecku swau okrasu /
 Gehof svěťla tdnj nemjwá ,
 Tchn se smutně zamjwá
 Tak y mŕŕecky hwězdy swág běh konagi /
 Kterhž od Boha rloženj magi /
 Znagit mŕŕsta swá řetadná /
 Dewystaupit z nich wen řadná
 Džaj y to powěřj Báh náš nezanuge /
 An tdnj chce wěřy bauřlívě wzbužuge /
 Rdnj chce hned ge rořogj zas /
 A pŕiwodj nám tichj čas.
 Dnť dŕŕŕ pŕihodnj dáwá on hřmání
 Pŕŕŕŕŕ s řepobitím y bŕŕŕŕŕ /
 Gednát swým milým ř dobrému /
 Gednát bezbožnjm řezřému.
 Dn tdnj chce žitíwost swau wřořážati ,
 Řačj ř nám pořta swěho wysřlaci /
 Hroma pŕewelím hrožněho ,
 Kterhž řoná wŕlt geho.
 Tohoť se dŕŕŕ bezbožnj astraji /
 Řterhž swobodně neprawosti pássi /
 Tuť se řřesau co ořŕŕ /
 Kam řdo wŕdj tam wřřřá.
 Tuť se řerřw dáwagi na pořání /
 Rdnj řŕŕŕ hromě řewŕřeck stran řřřřŕŕŕ
 A wŕdanc bŕŕŕŕŕŕ mnohá
 Čhtěj řerřw žnāti Boha.

Et in

Zeit

Dobří genž roste z země w hognosti,
Jdem y mnohým howádkám t žitnosti /
Dwoce z stromůw rozličných /
Dyliny moch předivných.
Wčelk, kteréž snažně z twrti wonného,
Dělají plásty medu rozkošného /
Swau matkau se spravugice /
Ana ni pozor magicé.
Y ten mravenček w létě běhagich /
A potrawu t žymě shromáždugich /
Když na swůg kopence w lese
Žrno wěští sebe nese :
Ohlašuge nám Boha nebeského /
Kteržž tau rozšaffnosti obdařil ho /
Že nás swau opatrností
Odwozuge od lenosti.
To nám též osvědčugi potokowé /
A z země prýššicich se pramenowé :
Z nichžto dítwau Božškau moch
Bstawičně dnem y noč,
Kžety rokem swým bez přerže plynau /
A žemšťm anrodám, tdyž suchem hynau
Wděčné wlahy dodáwagi /
Y t žrostu napomáhagi.
Anobřž není žádná wěc tak malá /
Abý nám Boha neobfazowala :
An geho diwné maudrosti
Při wšsem wšsudy swědkům dosti.
Et iij. A byt

A byt pat w giném zgewená nebýla,
 Předivná Dojstá sláva, moc y sýla,
 Však moře samo bez toho
 Má důvodů dosti mnoho.
 Když se toli zbauij věry prudkšm,
 Tuť zmírá diwně bárkami welikšm /
 Gednát doků gednát wzhůru /
 Medbage na plawcěw spůru.
 Tuť se naučij Pána Boha wyřwat,
 Ti třetij ho přeměncball znáti,
 Spatřugie diwnau moc geho,
 Wlnách moře zbaufeného.
 Tak on ge mocně w swých rukách zdržuge,
 Když se wsecko sem y tam wyzdwihuge /
 Takoby se wen wyliti.
 A swět chřělo zatopiti.
 Však nesmij nikam přes meze své dále,
 Nabrž ošťihagie gich wždycky stále,
 S hanbau musš vřichnauti /
 A w šřevsse swě se shrnauti.
 Poznegřez tedy Pána Boha swého,
 D be-božniem srdce nemaudřého:
 Dnt swět wsecken opatřuge /
 A w gistém řádu zdržuge.
 Snažúate se mu přislussinai čest dáti /
 A nechtěgte wíse pochynbowati,
 Že diwnau maudřestj geho,
 Stogj správa swěta wseho.

W. H. J. 17

Můjelit dusse tělo wjate z hlíny
Sprawowati. n. wšecky geho činy /
Odměnyflegie gatby gemu
Wše mohlo býti k dobrému :
Nad tot Bůh wědy od sebe stvořeně
Opatruge, zwlašt pak své wntwolené /
Kteřij s celau důwěrností
Těši se geho milostí.
O Pane náš kaskawý Hospodine,
Tys wěrných svých wrociště gedine /
Kdož při tobě pemně stoji,
W ničemž se zlého nebogi. (n'm
Byť hrom bil na wšecky strany s blásta-
A swět se rozefásal brožným hřmánym /
Dot přitáhli nepřátelé /
W tebeť on dauřtá wždy směle.
Nedbát nic na Tyranna wkrutného /
Ani na strašlivé pobrážky geho :
W třizi a těžkém trápení
Má od tebe wotěšeni.
Před morem sebláznawě nevrstná /
W čas hladu od tebe nasycen býwá :
Nemoc a giná trestání,
Snáší mile bez reptání.
Dwšsem. kdož tě sobě má přitomného :
Nebogi se ani Diábla brožného :
Ale jim ať w beuřečnosti /
Má s reban dobrého dosti.
Mathias Gryllus ; G.